

Le slepec in z njim norec sme verjeti,
da je zgubljen, kdor svoj talent zapravi,
in ne, kdor v rabo pameti ga stavi.

Le on duha peruti vé razpeti,
kdor slep je, se lahko za dobrim žene,
ker ne hromi ga dvom, ki grize mene.

Prevedel Kajetan Kovič

Luko
Paljetak

France in Julija

Romeo: *What lady's that which doth enrich the
hand of yonder knight?*

Servingman: *I know not, sir.*

Romeo: *O! she doth teach the torches to burn bright.
It seems she hangs upon the cheek of night
Like a rich jewel in an Ethiop's ear;
Beauty too rich for use, for earth too dear!*

(*Romeo and Juliet I, V*)

»Bila je, pravim, tako ljubka in polna vseh prelesti, da je vsak, ki jo je gledal, začutil čisto in sladko blagost in tega ni mogel izraziti z besedami; in nihče je ni mogel gledati, ne da bi že na začetku zavzdihnil. To in še kaj bolj vznemirljivega je izviralo iz njene kreposti. Zato sem ob mislih na to in ker sem ji hotel spet *zapeti njej v slavo* (podčrtal L. P.), da bi tako tisto, kar se da s pesmijo izraziti, zvedeli še drugi in ne le oni, ki so jo imeli priložnost videti . . .«, piše Dante v XXVI. poglavju *Novega življenja*, ko pripoveduje o tistem usodnem trenutku v svojem življenju, ko je pri osemnajstih letih na mostu čez Arno srečal *Beatrice*.

*Tako krepostna, plemenita zdi
se moja draga, ko se s kom pozdravi,
da sred besede jezik mu ustavi
in se pred njo povesejo oči.*

(Prev. C. Zlobec)

Tako piše očarani Dante v svojem sonetu iz *Novega življenja*, v sonetu, ki ga je »lahko razumeti po tistem, kar je bilo prej povedano, tako da ne potrebuje nobene razlage; zato, ne da bi se spuščal vanj,« nadaljuje Dante, »pravim, da je bila ta moja deva polna tolikšne ljubeznivosti, da niso hvallili in slavili samo nje, *ampak so zaradi nje slavili tudi veliko drugih*« (podčrtal L. P.).

Zgodba vsake velike usodne ljubezni, usodne vsaj za enega od ljubečih, se začne, kot se zdi, vedno s kakšnim enako usodnim, čeprav na prvi pogled naključnim trenutkom. Za Danteja je bil ta trenutek na mostu prek Arna; v njem je sprožil vso tisto vesoljno ljubezen, »ljubezen, ki poganja sonce in vse zvezde.«

Za Petrarca je bil usoden 6. april, veliki petek, ko je leta 1327 v avignonski cerkvi srečal svojo L a v r o :

*Era'l giorno ch'al Sol si scoloraro
Per la pieta del suo Fattore i rai,
Quand'ï fui preso, e nom me ne guardai,
Che i be' vost'occhi, Donna, mi legaro.*

(Sonet III)

*Ta dan, ko žarki sonca so zbledeli
videč Gospoda muko neizmerno,
gospa, srce ste moje lahkoverno
z očmi prelepimi si v plen zajeli.*

(Prev. A. Capuder)

Brez najmanjšega dvoma in popolnoma upravičeno bi mogli in smeli pripisati gornje Dantejeve besede Prešernu. Sicer pa Prešeren pravi v svojem nemškem ciklu Liebesgleichnisse (Prispodobje ljubezni): *nicht wag' ich meinen Blick emporzuheben* (oči ne upam vzdigniti k svetlini).

Ne vem čisto natančno, kateri čas in trenutek je bil usoden za njegovo srečanje z Julijo, znano pa je, da je bilo to enkrat leta 1831 (morda tudi nekoliko prej), čeprav ga France v sonetu »Je od vesel'ga časa teklo leto«, objavljenem šele leta 1846, postavlja v leto 1833., to je v leto, s katero se začena Julijino obdobje (B. Paternu) in ker nekaj naslednjih nosi ime JULIJA, lahko vsa leta Francetovega več ali manj kratkega življenja razdelimo na leta pred Julijo, leta Julije in leta po Juliji.

»Julijana Primic se je rodila ljubljanskemu trgovcu Primicu leta 1816; materino deklško ime je bilo Hartel; bila je iz zelo bogate in odlične rodbine. Trgovec Primic je umrl, ko je Julija spolnila komaj pet let. Potem jo je vzgajala mati, ki je bila ohola, zelo pobožna in skopa ženska. (. . .) Julija je bila plavalasa. Imela je modre oči, posebno lepo in svetlo polt ter rdeč, rožnat obraz. Bila je majhna in nežna. Njena mati je pogosto zdihovala: ‚Ko bi bila Julija vsaj za glavo višja!‘ Imela je tudi eno ramo nekoliko višjo od druge,« piše Prešernova hči Ernestina Jelovšek (*Spomini na Prešerna*, Ljubljana 1903).

Prešeren postavlja svoje srečanje z Julijo namenoma v leto 1833 (kot tudi namenoma in simbolično izbere ime Trnovo za prizorišče svojega srečanja z njo), da se mu je kakor Petrarco ujelo z velikim tednom, to je na dan 6. aprila (pri Petrarco je to veliki petek, pri Prešernu pa velika sobota; leta 1833 je bila velika sobota zares 6. aprila) in prav zaradi tega »neprikritega petrarkističnega toposa, ki ga je Prešeren izbral za izpoved svoje že končane ljubezenske izkušnje, je biografsko dokumentaristično branje te pesmi zelo tvegano« (B. Paternu). Sonet je, kakor sklepa Anton Slodnjak (F. Prešeren, *Pesnitve in pisma*, Ljubljana 1977) »Prešeren napisal po Julijini poroki 28. maja leta 1839, da bi poveličal začetek svoje velike, s tolikšnim življenjskim in umetniškim upanjem zanetene, a že zdavnaj pred

to poroko izjalovljene ljubezni. Da je njen začetek v sonetu postavil v leto 1833 in ne v 1831, ko se je že v njem začela blago oglašati, pojasnjujemo s tem, da se je šele tega leta razkril Juliji, ko ji je priobčil Gazele kot ljubezenske poslanice v prilogi Ilirskega lista.«

Začetki te ljubezni so potemtakem opazni že v pesmi »Prva ljubezen« (1832), ki je tako po obliki kakor deloma tudi po vsebini zelo blizu pesmi »Slovo od mladosti« in v sebi povezuje dve od Prešernovih štirih poglavitnih tem, povezuje življenjsko izkušnjo in spoznanje z ljubeznijo. Prešeren v prvi kitici govori o svobodi srca, o ljubezenski neodvisnosti in notranji spokojnosti, tako da v drugi dantejevsko uvaja podobo, ko »prišla lepote rajске je devica« v obeh naslednjih pa petrarkovsko prikaže tudi kraj srečanja (na neki očitno množični zabavi) in učinek srečanja, slast nove ljubezni, bol prve ljubezenske puščice (»ki ni dobiti ji nikjer zdravila«, kakor je napisal v tej in v številnih drugih svojih pesmih, največ sonetih), nemir in trpljenje, v zadnji kitici pa ponudi drugim igrivo in šaljivo v opomin in poduk:

*Kdor mene noče bogat', sam bo zvedel,
v nesreče moje reva bo zabredel.*

O prvi kristalizaciji te ljubezni, če uporabimo Stendhalov termin o »miselnem osvajanju« (Paternu) Julije, pripoveduje tudi s posameznimi svojimi izrazi (na primer vrla roža, ki kaže na dekle iz višjih slojev); o njej pa po svoje govori tudi pesem »Dohtar«, ki zgublja epski značaj in prehaja v liriko, čeprav je napisana v obliki španske asonance, ki se je je mogel Prešeren naučiti od Boscána in Garcilasa, ker ju je Čop imel v svoji knjižnici (J. Kos). Pesem je pravzaprav veder in igriv dialog, ki s svojo sestavo *niti-niti-niti-ampak* kaže po eni strani na barok, po drugi strani pa na slovansko antitezo in ljudsko pesništvo, katerega vplivu, zlasti epskemu pesnjenju v desetercih, ki ga je izjemno cenil Kopitar, ki pa ni lastno slovenskemu jezikovnemu izrazu, se je Prešeren odločno in s programatičnim namenom uprl, ko je pisal svoje sonete.

»Dohtar« je nastal v Francetovi »metuljniški dobi« (F. Kidrič), torej v času obletavanja od enega do drugega lepega cveta (1828—1832): Dolenceve Zalike, Kristofbirtove Rezike, Rotarjeve Jerice, Metkine Maričke, Marije Kajetane Khlunove in drugih, ki jih je tu odveč naštevati.

Ze je bilo povedano, da so *Gazele* Prešernovo ljubezensko razodetje Juliji. V prvi gazeli, ko Prešeren, napovedujoč svojo izpoved (»v nji bom med slovenske brate sladki glas zanesel«), povzdigne Julijo zelo visoko, malone do vesoljnega simbola, potem pa jo primerja in ji daje prednost pred vsemi slavnimi pesniškimi ljubeznimi stare in nove dobe: Deliji (Tibul), Korini (Ovid), Cintiji (Proper) in Lavri (Petrarka) ter prav tako kot Petrarka »spustil vse vesolje« vanjo ter »napravil iz nje in sebe svoj svet« (de Sanctis, Zgodovina italijanske književnosti) ter nebeško vzvišeno devico preoblikoval v konkretno oholo meščanko, kar se posebno vidi v drugi, četrti in peti gazeli.

Z enakim namenom je Prešeren oblikoval tudi sonet, ki se začena s stihom »Sanjalo se mi je, da v svetem raji« in v njem v obliki sna, uporabljajoč, kakor je bilo to v romantiki pogost primer, krščansko zgodbo kot vsebino, izpovedal duhovito in uspelo ljubko ljubezensko parabolo, samo da bi svoji ljubljeni Primicovi Juliji, takrat že plemeniti Scheuchen-

stuel, pohvalil njeno vrednost, kakor da bi imel v mislih navedene Dantejeve besede iz *Novega življenja*, ko ji je posvetil svoj *Sonetni venec*, ki je sledil Sonetom ljubezni (1830) kot nekakšnim »ljubezenskim preludijem« (J. Vidmar).

S temi soneti odpira Prešeren svojo sonetno fazo in v njih se že kot, denimo, v sonetu »Tak' kakor hrepeni oko čolnarja« razen hrepenenja in ljubezni, ki presega erotiko in postaja usodno nesrečna (Paternu), pojavlja za Prešerna pa tudi za romantično liriko nasploh, značilen motiv »neusmiljene device«, ki se — kakor tudi motiv »sovražne sreče« — kot vodilni motiv vleče skozi vso njegovo liriko.

Motiv neusmiljene device se pojavlja tudi v sonetu »Pov'dó let starih čudne izročila«, kjer ga Prešeren v tercinah zelo močno podčrtuje, ko uporabi »gotski« motiv pijavke (kakor ga tudi izrazilo podčrtuje še v sonetu »Vi, ki vam je ljubezni tiranija«, v katerem se pojem »ljubezni tiranija« prvokrat pojavi pri njem).

Isti motiv je opaziti tudi v baladi »Prekop«, ki je napisana v nibelunški kitici. Sevêra, ženska oseba v njej, v latinščini tudi pomeni strogo in osorno žensko. Prešernologi povezujejo to pesem s Prešernovimi mislimi na samomor. »Dvakrat se je hotel ustreliti, enkrat v Ljubljani, enkrat na Bledu, vendar k sreči se samokres ni hotel sprožiti. V Kranju se je bil že obesil, pa ga je rešila dekleta« (Janez Trdina).

Ko je izšel *Sonetni venec*, so pri Primičevih ali Scheuchenstuelovih zavlada osuplost, bes in ogorčenje, pa je France, enako osupel in ogorčen, pohitel s pisanjem sonetov opravičevanja. To je zlasti videti iz soneta »Ni znal molitve žlahtnič trde glave«:

de pred, ko ugasnila smrt moč plamena,
je 'z srca zrastel venec, ne zameri,
ki nosi črke tvojega imena!

To je videti tudi iz ostalih sonetov, ki jih tudi imenujejo pesnikov dnevnik in so nastali neposredno po »Sonetnem vencu« (»Sanjalo se mi je, da v svetem raji«, »Velika, Togenburg, bila je mera«, »Bilo je, Mojzes, tebi naročeno«, »Na jasnem nebu mila luna sveti«, »Mars'kteri romar gre v Rim, v Kompostelje«, »Zgodi se včasih, da mohamedani«, »Oči bile pri nji v deklet so sredi«, »Kadar previdi učenost zdravnika«, »Odprlo bo nebo po sodnem dnevi«). V njih Prešeren kot »umetnik uživa, kot človek pa je nezadovoljen (...) ker bije pod tem lepim, tako zglajenim in čistim površjem žalostno srce (Prešeren omenja srce 112-krat v svojem delu — glej: Peter Scherber, *Slovar Prešernovega pesniškega jezika*) človeka, ki se hrani z željami in podobami« (de Sanctis). Prešeren se je zares dobesedno »Hranil s podobami«. V sonetu »Mars'kteri romar gre v Rim, v Kompostelje«, ki ima v akrostihu posvetilo MATEVŽU LANGUSU, je torej vzel ime svojega prijatelja Matevža Langusa (1792—1852), slikarja, ki je okrog leta 1834 slikal Julijin portret, Prešeren pa je neprestano med tem, ko je portret nastajal, po Julijinih odhodih prihajal gledat in občudovat podobo:

Ah tak' podobo gledat' me device,
Nebeške nje lepote senco, sanje
Goljufne, v k'terih koméj sled resnice,

V tem precej strnjeno zasnovanem sonetu vzporeja Prešeren svoje hrepenenje s hrepenenjem in sanjarjenjem romarjev, ki odhajajo v vse kraje, naštete v prvi kvartini. V tej ljubezni *par distance* in v tem po obliki baročnem sonetu je nekaj srednjeveškega kot Rudelova *amor de terra lonthana*. Sonet je izšel šele v *Poezijah dr. F. Prešerna*. V zadnji tercini omenjenega soneta, ki ga je Prešeren šele po dokončanem portretu pokazal svojemu prijatelju, mu razkriva razlog za svoje pogoste obiske:

*Ukaz želj vleče v tvoje domovanje;
Srce obupa manj moré pušice,
Ur krajši tek, tam milši prs zdih'vanje.*

V času, ko so nastali ti soneti, pesnikov dnevnik, so nastali tudi nemški soneti Prešernovega cikla »Prispodobne ljubezni« (1834). V prvem uporabi preskušen stilni efekt *kot tisti, ki — tako* (sem srečen) jaz in s tem ustvari uspelo malone impresionistično transparentno podobo hrepenenja, v katerem kot simbol daljnega upanja, vzporejan s končkom zastave z oddaljene ladje, ki jo pričakuje brodolomec na otoku, nonšalantno prevladuje trak z Julijinega klobuka. V drugem sonetu pa se spet pojavlja podoba vzvišene ženske s strahom, ki pesniku ne da, da bi dvignil oči. V njem se prepletajo ljubezen, in strah v že znanem prešernovskem amalgamu.

V nemškem sonetu »Zakaj nji, vredni« Prešeren z zelo sarkastičnim tonom v tercinah povezuje dve svoji poglavitni temi, ljubezen do Julije in ljubezen do domovine, hkrati pa ko piše sonet v nemščini, odgovarja svojim ljubljanskim znancem, zakaj poje o Juliji samo v slovenskem jeziku, kakor ostro napada v sonetu »Vi, ki vam je ljubezni tiranija« ljubljanske (malo) meščane in kramarje ter jim pogumno pojasnjuje tudi razlog svojega upornega čeprav neuslišanega petja (neuslišanega celo po njegovem labodjem spevu — *Sonetnem vencu*) in jim trdno izpove svojo odločitev, da bo v tej »ljubezni tiraniji«, ki mu jo dal »je bog s pušico«, vztrajal kljub Julijini neizprososti.

Dejstvo, da Julija ni bila ravno neobčutljiva za Prešerna, potrjuje tudi njegova pesem »Sila spomina«, ki jo nekateri pripisujejo njegovemu ponovnemu srečanju z Jerico, čeprav se glede na datum, ko je bila objavljena (29. II. 1843, Julijin rojstni dan pa je bil 16. II.), misli (Slodnjak), da je bila tudi ta pesem namenjena in posvečena Juliji. To nemara nakazujeta stiha:

*Trdna med nama vzdiguje se stena,
'z brezna globoc'ga do strmih nebes;*

Stiha nedvomno govorita o nepremostljivi socialni razliki med Prešernom in Julijo, o razliki, ki je tudi bila ena glavnih ovir za uresničenje njegovih zamisli. Po drugi strani pa vsebuje prizvok Prešernovega »suverenega pogleda na žensko« (J. Kos). Zdi se namreč, da si France in Julija nista bila ravno tako tuja, kakor bi bilo to po vsem tem videti, in da sta le (vsaj ona) prikrivala svoje čustvo. »Danes je dokazano, da si Prešeren in Julija v času, ko je on njej pisal pesmi, nista bila čisto neznana in tuja, vendar pa sta svoje pravo čustvo pred drugimi skrivala« (Slodnjak). O tej možnosti govori tudi pismo ene njenih nečakinj z dne 2. XII. 1848. *Es existierte auch ein Büchel welches Prešeren meiner Grossmutter auf einem Kasino Ball ihr übergab mit einer Widmung u. allen Gedichten an sie mit seiner Handschrift. Aber*

*als mein Grossvater nach ihrem Tod nach Graz übersiedelte, gieng as verlore*n (navaja F. Kidrič, *Prešernov album*, Ljubljana 1949 str. 299).

Balada »Neiztrohnjeno srce« pa je nastala »po Juliji«, v času, ko Prešeren, ki se v njej enači s pesnikom Dobroslavom, ne občuti več gorja, tako pogostega motiva svojega pesnjenja, samo kot ljubezensko bol, kot dar neusmiljenega dekleta, ki se tu pojavlja mimogrede kot že kliširan motiv (Paternu), čeprav v sebi še nosi reminiscence na Julijo. V tej svoji »labodji pesmi« (Vidmar) odpira pesnik svojo novo temo in začinja estetsko človeško izpoved o svojih pogledih na pesništvo, svet, vesoljstvo in položaj pesnika v njem, odpira povsem panteistično in za romantika značilno vizijo sestave vesoljstva, ki ima v središču pesnika, ter tako to baladno pesem, napisano v enakem metrumu kot »Prekop« in v *Poezijah* objavljeno takoj za njo, pretvarja v stalno miselno parabelo, protagoniste v njej (imenujmo jih tako) — pesnika, oholo dekle in modrega starca (iste, ki se pojavljajo tudi v »Krstu pri Savici«) pa privede na grobišče; to je pravi »gotški«, *ghastly* ambient za balado, v kateri kakor tudi še v nekaterih pesmih, nastalih v tej zadnji fazi Prešernovega pesnjenja, odkriva svoje nove panteistične poglede. Osrednja podoba balade postaja spet *s r c e*, srce pesnika, ki končno vrača naravi vse, kar je od nje dobilo.

*Hladijo naj ga sap'ce, naj rosa pade nanj,
naj sonce, luna, zvezde, kar so mu pevskih sanj
pred vdihnile v življenju, prejmejo spet'z njega,
ak' bo ta čas splahnelo, spet zagrebimo ga.«*

*Razplátili srce so, ležalo noč in dan
je tam pod jasnim nebam, ko mine zor hladan,
ko vstane drugo sonce, srce tako skopni
ko beli sneg spomladi, de kaj zagrebsti ni.*

Tako Prešeren vrača soncu »vse, kar dobi od njega« na isti način, kakor je to veliko kasneje zapisal tudi Antun Branko Šimić, ko se je soočil s poslednjimi rečmi in začutil celovito povezanost z njim:

*Evo me svega svladala težina
Ko potege s nategom, jedva pomaknem uda
Evo me svega svladala vručina
Ohladit bi me mogla samo hladna zemlja.*

*I glas mi usahnu u grlu suhom
Nikad ga više neće čuti svojim uhom*

*Zanavijek pustih težini trup i trudne mi ude
Usijanim tijelom grijem oko sebe uzduh žestinom jula*

*Bez glasa gorim, u tjeskobi
Vraćam suncu sve što od njega dobih.*

»En pogled, en pozdrav, to je vsa zgodovina te ljubezni«, piše de Sanctis za Danteja in Beatrice, enako pa bi mogli reči tudi za Franceta in Julijo, en pogled in (morebiti) en pozdrav in bilo je dovolj; malo za to, kar terja življenje, veliko za to, kar daje poezija.

France Prešeren

Gazele

- 1 Moja pjesma to je *zdjela* tvojega imena,
 gōspoda mog srca vrēla, tvojega imena;
 slovenskoj ću u njoj braći slatki glas ja širit
 s istoka na zapad, *bijēla* tvojega imena;
 zlatnim slovima na zdjeli čitat će se slava
 od pūka do pūka, *cijelā*, tvojega imena;
 iz nje i tad sjat će svjetlost, kada bude ladja
 Harontova nas *odnijēla*, tvojega imena.
 Delije, Korine, Cint'je, i Laure ime
 nije vrijedno niti *dijēla* tvojega imena.
- 2 Smijem li, često pítah oka dva,
 ljubiti te; tko da odgovor mi dá.
 Iz daljeg, draga, ljubazno me gledaš;
 kad prodjem dignēš nos ohola sva.
 Ako se k tebi okrenu mi zjene,
 ne daš se gledat oku koje sja;
 al ako druge djevojke ja gledam,
 sakriti ljutnju ne znaš, svijet to zna.
 Da li me tako ljubiš ili mrziš,
 ugodit tebi, jadan ne znam ja.
- 3 Ta istina tužna komu znana *nije*, da je ljubim,
 prožeta tek jednim svaka pjesma *mi je*, da je ljubim.
 Zna već noć što sluša gorke besane mi uzdisaje,
 zna to svijetla zora, što se danu *smíje*, da je ljubim.
 Zna već jutro, zna već podne, zna već mrkli hlad večeri
 ovu tihu tugu što mi lice *bije*, da je ljubim.
 Zidovima moga stana, mirnoj je samoći *znāno*,
 a ni vrevi grada ništa to ne *krije*, da je ljubim.
 Zna već ruža što kraj puta, kojim draga ide, raste,
 zna to već i ptica što nad putom *plije*, da je ljubim.
 Zna prag mokri njene kuće, svaki kamen blizu njega,

i zna to i staza što se tuda *vije*, da je ljubim.
Zna već svaka stvar, što znati, niti čuti to od mēne,
 ni vjerovat djeva draga mi ne *htije*, da je ljubim.

- 4 Znam ja kako kleveću me, draga, žene ti u lice,
 kažu da u ljubavi mi nema istini ni klicē,
 znam jezike kako brūse i kako na p̄rste broje
 uz kavu ti, koje ljúbljah i ne ljúbljah gospodjice;
 ali ispovijed čuj moju, reći ćeš da nedužan sam,
 da si tome sama kriva, ako ù tom jest krivicē:
 Dok još ruža ne procvjètā, ljubičice mi cijenimo,
 poštuemo drugo cvijeće, visibabe, tratinčice.
 Tko još nikad nije čuo slatke pjesme Filomelē,
 rado slušat žutòvoljke, zebe će i druge ptice.
 Može li se nju medjù njih staviti na prvo mjesto,
 prvu počast joj iskazat, kad nemaju vladarice?
 Prije djeve lijepe bjehu, al medj njima otkad cvatiš,
 njihova ljepota sada sakriti se može ničē.
 To pomisli, ne zàmjeri, da, otkādā sunce spazih,
 s očiju su se takòdjer podigle i mēni tmice.
- 5 S djecom još si igrala se, draga, *lani*, — lèti čas;
 ljetos osvajaš već srca po *Ljubljàni*, — leti čas.
 Kud god ideš mladíci te očima sad prate svud,
 zvijezdē sjaj nam satelíti kažu *zbràni*, — leti čas.
 Sad je Hanibal kod Kane osvajač taj obraz tvoj,
 srca naša Rim, uplašen, *nèsvladani*, — leti čas.
 Sjeti, nadmena se djevo, da je kratak svaki cvijet,
 da u srpnju staraju već ljeta *dàni*, — leti čas.
 Smiluj jednu pjesniku se, što ga zlijedi pogled tvoj,
 dok nè bude starost mu Makàon *ràni*, — leti čas.
 Da ljepota Helenina i mnogih pod Trojom smrt
 ne zabòravlja se, samo pjesma *bràni*, — leti čas.
- 6 Da l će klicu dati sjeme, tko ga *sadi*, ne zna sâm;
 i tko *stablo sadi*, da l će list dat *mladi*, ne zna sam.
 Pod nèbeskim svodom nomad trudi se i nôc i dån;
 al prirasta da l će biti ili *gládi*, ne zna sam.
 Trgovac po svijetu ide, al koristi da l će bit,

kad za robu u gòtovu dinar *vadi*, ne zna sam.
 I vojnik kad trubē glas ga u topovski zove grom,
 čim plaćene bit će rāne, žedj i *jadi*, ne zna sam.
 Gle, i pjesnih tih gazélā, da l ih čitaš ili ne,
 da l ti grije srce hladno ili *hladi*, ne zna sam.
 I da l znaš, da ti ga žežeš, ti mu pjesmi daješ plam,
 da l će smjet to bar ti otkrit, što da *radi*, ne zna sam.

- 7 Svak tko moje pjesme čita drukčije ih sūdi;
 jedan hvali, drugi opet više: »Sram te būdi!«
 Jedan veli: poj sonete; drugi: poj balade;
 Pindarove ôde trećem više su po ćudi.
 Prijatan će možda biti ovom glas gazélā;
 a onaj će reći: daj za *Vodnikom* se trūdi!
 Razuzdanim preñvine bit će pjesme moje,
 tercijalke reći će da piše vrag ih hudi.
 A ja tebi samoj, draga, svidjet sam se htio,
 druge i ne pítah što im sve po glavi blūdi.

Prevedel
 LUKO PALJETAK